

Keskühistu moodustamine ühistute ühinemisel
Piimandusühistu E-Piim näitel

Sulev Mölder - E-Piim

04.09.2018

E-Piim asutati eelmise sajandi algul

- 1910 ja 1911 asutati E-Piima ametlikud eelkäijad Põltsamaa ja Järva Jaani Piimaühingud
- 1991 asutati Haimre piimaühistu
- 1997 asutati Põltsamaa, Järva-Jaani ja Haimre Piimaühistute ühinemisel ühistu E-Piim
- E-Piim on vastavalt kohtuotsustele nii Põltsamaa kui Järva-Jaani Piimaühingu õigusjärglased

Kohtuotsus Eesti Vabariigi nimel

20. oktoobril 1993.a. Jõgeva Maakohus

Otsustas:

Tunnistada Põltsamaa Piimaühistu juriidilise isikuna (asukohaga Jõgeva maakond Põltsamaa linn Välja tänav 4) milline on registreeritud Jõgeva maavalitsuse registreerimistunnistuse nr. 436 alusel Eesti ettevõtteregestris 01.oktoobril 1993.a registreerimisnumbri 41004369 all Viljandi-Pärnu Rahukogu 19. märtsi 1920.a. määrusega registreeritud ja Rahukogu Seltside ja Ühistute registrisse nr. 290 all sisse kantud Põltsamaa Piimaühisuse õigusjärglaseks kõige varaliste ja mittevaraliste kohustuste ning varaliste õiguste õigusliku järjepidevuse kandjana. Kohtuotsusele on õigus esitada apellatsioonikaebust Tartu Ringkonnakohtule 10 (kümme) päeva jooksul Jõgeva Maakohtu kaudu.

Euroopa Maalu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Piimaühistute teke ja koostöö 90.ndatel

- Tekkis ja eksisteeris 10 piimaühistut, kes asutasid 1995 aastal Keskühistu Eesti Piim kaitsmaks ühistulise piimasektori huve
- Ühistulised tööstused olid valdavalt väikesed ja halvas tehnilises seisus. Väljaarvatud maakonna keskuste meiereid, milledest ühistutel õnnestus erastada Jõhvi, Tartu ja Saaremaa piimatööstused.

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Keskühistu Eesti Piim

- Liikmeteks olid Tartu, Jõhvi, Saaremaa, Põltsamaa, Järva-Jaani, Tori-Selja, Raasiku, Kiiu, Haimre, Vändra, Rõuge, Palamuse piimaühistud.
- Keskühistu sõlmis koostöö lepingu Saksamaa Ühistuteliiduga DGRV ning kaasas nende eksperdi Dr. Spreer ühistutele ühist tuleviku visiooni looma.

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Keskühistu Eesti Piim intensiivne töö..

- ..aastatel 1995 kuni 2000 aastani
- Kõik mõistsid ühinemise vajadust kuid otsustuvõimelise oli kolm: Põltsamaa, Järva-Jaani ja Haimre asutasid 1997 ühistu E-Piim.
- Tartu PÜ pankrotistus 1999, Jõhvi müüdi Maagile 2002, Kiiu, Raasiku, Rõuge lõpetasid tegevuse 2003-2005. Tori-Selja ühistu lõpetas tegevuse 2012.
- Paljud nende ühistute liikmed liitusid E-Piima ühistuga

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Põhjused miks üksi jätkamist ühinemisele eelistati

- Jõhvi: oleme regionaalse tähtsusega maakonna keskne meierei, meie toodangu tarbijad on rikkad kaevurid- meie helge tulevik on kindlustatud.
- Kiiu, Raasiku – oleme linnalähedased ühistud. Tallinna suur nõudlus garanteerib meie jätkusuutlikuse.
- Tartu: Olime Eesti suurim meierei meie tulevik on kindlustatud.

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Veel põhjuseid

- Ühistu juhtkondadel ei jätkunud piisavalt missiooni tunnet
- Otsiti põhjuseid mitte ühinemiseks
- Jõhvi ja Saaremaa olid maakonna keskseid tööstusi omavad ühistud
- Ühistud olid üle Eesti laiali ja väga erineva taustaga

Tööstuste tehniline olukord

- Ühitustiliste tööstuste tehniline seisukord oli halb
- E-Piim lõpetas oma tööstuste investeerimisetapid Põltsamaal 2010 ja Järva-Jaanis 2013 aastal. Lisaks hakkepuidukatlamaja 2016.
- Kokku on kahes E-Piima tööstuses läbiviidud 14 suuremat investeeringu programmi, mille tulemusena oleme täna Eestis suurim juustu, piimapulbrite ja või tootja, samuti suurima ekspordi osakaaluga tööstus.

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

E-Piim Täna

- 150 liiget
- 4 piirkonda
- Nõukogu
- Juhatus
- 2 tööstust

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

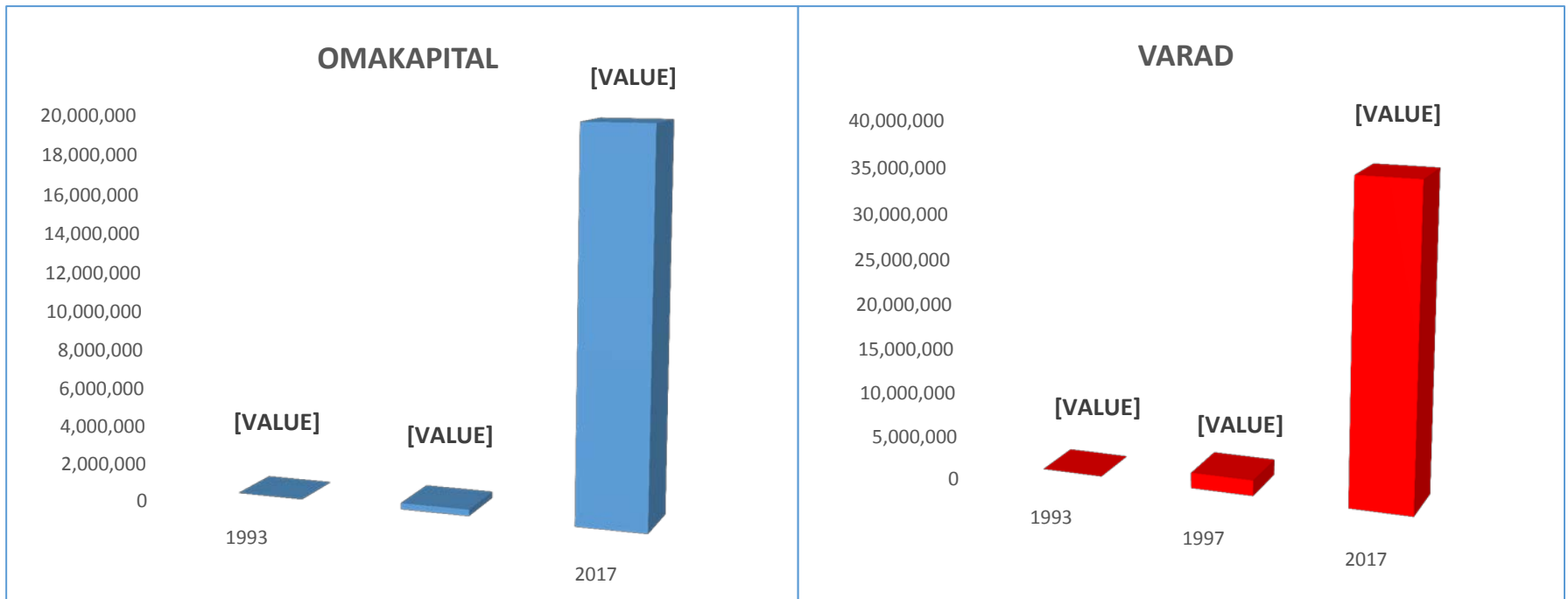

Omakapitali ja varade maht

- Järva-Jaani piimaühistu asutamisel 1993. oli omakapital 21700 Eek ehk 1387 Eur
- 1997 aastal Piimandusühistu E-Piim asutamisel läbi Põltsamaa- Haimre-Järva-Jaani Piimaühistu ühinemise kujunes omakapitali suuruseks 5 137 938 Eek ehk 328 374 Eur. Ja varade mahuks 27 827 754 Eek ehk 1 778 518 Eur
- 2017. aasta lõpu seisuga on omakapital 19 899 995 Eur ja varade maht 35 779 654 Eur

Omakapitali ja varade kasv 1997-2017 vastavalt 60 ja 20 korda

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

E-Piim põhinäitajad

- 100 000 tonni piima aastas
- 10000 tonni juustu
- 8000 tonni pulbreid
- 3000 tonni võid
- 65% eksport
- 50 miljonit käive
- BRC, Kosher, Halal sertifikaadid
- Funktsionaalse Harmony Südamejuustu, Tensia bakteri müügiluba ja patent Venemaal

Koostöö keskühistus või uue suure majandusühistu moodustamine

- Keskühistu - tugev, arenemisvõimeline ja konkurentsivõimeline ühistuline majandusüksus.
- Keskühistu katuseorganistasioon, kus on võimalik läbi viia ka mõningast majandusliku koostööd.

Kuidas edasi?

- Ühistute ühinemine
- Konkurentsivõime püsimine
- Liikmete jätkusuutlikkuse tagamine
- Piimatootjate väike arv
- Ekspordi osakaal
- Kompetentsi koondamine

Üks üleestiline piimaühistu

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Tänan!